

державних закупівель – це основна причина того, що малий бізнес практично не бере участі в системі державних закупівель.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» № 4618-VI від 22.03.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
3. Букреєва Д. С. Удосконалення механізму розвитку малого бізнесу в Україні: податково-інтеграційний аспект / Д. С. Букреєва // Економічний простір. – 2016. – № 109. – С. 85-97. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есpros_2016_109_10
4. Сергійко О. В. Деретулювання підприємницької діяльності на сучасному етапі / О. В. Сергійко // Приватне право і підприємництво. – 2016. – Вип. 15. – С. 146-150. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prip_2016_15_38

Харко В.Ю.

кандидат економічних наук, доцент;

Боєру М.С.

студент,

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ КРАЇНАХ ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Враховуючи, що Україна стала на шлях реформ та інтеграції до європейської спільноти, особливого значення набуває іноземний досвід. Оскільки країни Центрально-Східної Європи після падіння планової економіки, мали аналогічні перешкоди в своєму розвитку.

Зрозуміло, що певні відмінні риси, як в соціальній, так і в економічній сфері присутні. Проте дослідження іноземного досвіду все одно гратиме на користь, адже шляхом вивчення перешкод в розвитку інших країн, можна побачити яким саме чином та в якому напрямку інші країни впроваджували реформи [1].

У вітчизняній літературі досить багато наукових праць на тему трансформаційних процесів Центрально-Східної Європи. Проте більшість з них стосується саме країн Вишеградської групи (Польща, Чехія, Словаччина та Угорщина). Досвід таких країн як Латвія, Румунія та Угорщина теж може бути корисним. Оскільки кожна з вищезазначених країн пройшла подібний шлях розвитку.

Слід зазначити, що аналіз перехідних періодів в країнах Центрально-Східної Європи провадився чи в економічній сфері, чи в соціально-політичній. Корисним буде комплексний аналіз трансформаційних процесів, що базуватиметься на економічні показники та соціальні процеси. Також у

вітчизняній літературі бракує рекомендацій стосовно економічної сфери, що спираються на соціальні особливості українського суспільства та, навпаки, соціально-економічні рекомендації з урахуванням особливостей та структури української економіки.

Проблема порівняння перехідних періодів полягає в тому, що важко знайти метод за яким найліпше їх порівнювати. На нашу думку найдоречнішим буде використати індексний, спираючись на результати досліджень міжнародних організацій [2].

Під час дослідження використовуються такі показники:

- 1) ВВП за паритетом купівельної спроможності на душу населення (реальний ВВП);
- 2) Індекс людського розвитку (ІЛР);
- 3) Міжнародний індекс щастя;
- 4) Індекс демократії.

ВВП на душу населення покликаний продемонструвати успішність впроваджених реформ. Індекс людського розвитку розраховується спираючись на тривалість життя, рівень життя, рівень грамотності населення тощо. Міжнародний індекс щастя показує наскільки економічні та соціально-політичні реформи в країнах впливають на задоволеність життям. Цей показник є важливим, оскільки кінцева мета кожної людини, прожити не стільки заможне життя, скільки щасливе та здорове. Індекс демократії засвідчує в якому напрямку рухалося суспільство тієї чи іншої країни.

Для прикладу подамо в таблиці 1 показники ВВП за паритетом купівельної спроможності на душу населення України, Румунії, Угорщини та Латвії за період 1992-2016 р.

Таблиця 1

ВВП на душу населення за паритетом купівельної спроможності України, Румунії, Угорщини та Латвії в різні роки

Країна	1992 рік, дол.	1995 рік, дол.	2000 рік, дол.	2005 рік, дол.	2010 рік, дол.	2015 рік, дол.	2016 рік, дол.	Зміна між 2016 р. та 1992 р. у %
Україна	6137	3861	3976	6750	7712	7996	8305	135,32
Румунія	6208	7624	8010	12490	16719	20934	22348	359,98
Угорщина	9928	11162	14208	19940	21906	26537	27482	276,81
Латвія	5972	6050	9780	18225	17856	24765	25710	430,50

Джерело: розроблено авторами

Як бачимо, за останні 24 роки саме Латвія продемонструвала найбільші показники зростання, хоча саме Латвія мала найскрутніші початкові позиції. Україна, в свою чергу, що мала найбільші в економічному плані перспективи, хоч і продемонструвала зростання цього показника, проте воно є найменшим серед досліджуваних країн.

Таким чином, дослідження трансформаційних процесів є важливим етапом в усвідомленні того, яким чином інші європейські країни досягли поточного рівня розвитку. Дослідження їхнього розвитку буде не тільки корисним для України, а й цікавим з точки зору дослідження національних соціокультурних особливостей країн та народів.

Список використаних джерел:

1. Базилевич В. Д. Економічна теорія: Політекономія: Підручник // За ред. В. Д. Базилевича. – 6-те вид., перероб і доп. – К.: Знання-Прес, 2007. – 719 с.
2. Віннічук О. Політичні ризики трансформаційних процесів у країнах «нової демократії» (ЦСЄ) / О. Віннічук // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. – 2013. – Вип. 25. – С. 71-76.